

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékire küldve:	
Helyben.	10 kor.	— fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.
Egy évre . . .	5	—	Fél évre . . . 8
Fél évre . . .	2	—	Negyed évre . . . 4
Negyed évre . . .	1	—	Egy óra . . . 1
Egy óra . . .	1	—	Egy óra . . . 70
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többhöz megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A második kosár.

(M. J.) Lukács László után Széll Kálmán, Ő felségének két nap alatt keserű csalódásokon kellett átesnie. Nemrég bizalmi embere, a koronának ötöd-fél évig volt hűséges tanácsosa, Széll Kálmán elhárította magától a királyi megbízatást. Két nap alatt ime a második kosár. Agg uralkodónk iránytalanul, tanács nélkül, szinte megdöbbentve rója a budai kastély aranyos termeit. Sűrű barázdákat szánt homlokára a magyar válság, de még komorabb aggodalmakat plántál fejedelmi szívébe a kedvelt Ausztriának és a legkedveltebb egységnek sorsa.

Mérlegeljük elfogulatlanul a tények és események fontosságát. Széll Kálmán bukása után a nyílt erőszak politikájával jött egy ifju gróf, éppen Tisza István, teljes királyi fölhatalmazással. Nem kellett senkinek. Üres kézzel jött, üresen tért vissza felséges megbízójához. Aztán szomorú küldetéssel furakodott a belső politika kelles centrumába egy idegen szellemű főúr, akinek néhány hetes kísérletezése a botrányok, kudarcok és merenyletek egész sorozata volt. Végzett vele a föltámadt nemzeti önértzet,

Közben mind általánosabb lett a nemzeti katonai program megvalósításának követelése. Egységes lett a nemzet a minden ellentállást elsöprő szent

fölbuzdulásban, egy mámorítóan fontos és történelmi nevezetességű közös érzületben, melyből diadalmas erővel forrott ki az egyöntetű és korlátlan nemzeti akarat. A hivatalos többség vezetői fejüket vesztették; a dühösen ragaszkodó nyáj vezető nélkül maradt. Személyi érdekek szerint osztott meg a kormánypárt. Unalomig hajtogatták a Wekerle—Apponyi- és Apponyi—Wekerle-féle dogmák hitágazatait. Elvekket senki sem törődött a buzgó hívők között.

A király magához invitált egész sor politikust. Mit mondtak, máig sem tudni; csupán a sejtélem szövögette találgatásait. A vajudó hegy nagynehezen megszülte a kicsiny egeret. Lukács Lászlóra esett a legfelsőbb választás. A rideg realitásnak ez a bár nem nagy fajsúlyu embere is visszautasította — természetesen kellő alakban — a királyi megbízatást. E pillanattól kezdve pajzsára emelte a szürke férfit nemzetének nagyrabecsülése és rokonérzése.

Alig egy nap múlva Széll Kálmánt rendelte magához a király. A rátóti szimmentháliak derék barátja mint exkormányelnök ment a budai várba és mint új kormányelnöki jelölt lépett ki. Mit kapott a királytól, nem tudni. Mit ajánlt a királynak, azt sem tudni. A külsőségekhez tartozik, hogy Széll Wekerléhez sietett és visszatérve, a

király kezeibe adta mandátumát. — Tehát Széll sem vállalkozott.

Mi történik ennek az országnak tudtán kívül? — ezt borus felhők árnyéka borítja. Annyi körülbelől bizonyosnak látszik, hogy az udvar nem akar engedni. Magyarán: a nemzeti jogokat makacsul vonakodik elösmerni. Ósrégi dinasztialis politika ez, amely mindenkor káros hatással volt magára az uralkodói érdekre, és természetesen még végzetesebb hatással a nemzeti életre.

Nagyon rossz tanácsadók azok, a kik a királyt Ausztriában megkörnyezik. Még osztrák szempontból sem lehet üdvös a bécsi szövetség merev elzárkózottsága, provokáló ellentállása és sértegető támadása. Ezek az osztrák tanácsosok valamikor a történelmi igazságszolgáltatás pellengéjére kerülnek, az egész emberiségnek méltó megvetésére. Mert ezek az osztrák urak Magyarországnak köszönhetik minden alkotmányosságukat és most hálátlan czudarsággal azok ellen uszítják a dinasztia, a kiktől minden értékes javaikat nyerték.

Merő bizonytalanságban vagyunk. A pohár színültig telt mindkét részen. Mi rajtunk nem mulik, kicsorduljon. Ezt soha sem is akarta a nemzet. Tisza István akasztófával és golyóval fenyegette az országot. Ettől nem félünk, de igen is tartunk a nemzet és

Délibáb.

Régen volt nagyon, egy letűnt tündérkorban történt, egy távoli világban, melyről költő álmodik csak néha, melyet benépesít képzelte alakjaival, földöntúli gyönyörrel, szivettépő fájdalommal, sirig tartó hűséggel, s mely ma: muló tarka buborék, délibáb, illúzió!

Akkor volt, midőn örökzöld repkény-nyel koszoruzott Dryádok éltek minden fában s karesu pajkos Najádok fürödtek a folyamok ezüst habjaiban, midőn Pan pásztor sipjától visszhangzott a liget és Satir üldözése elől menekültek az erdőben a játszi Nymphák. Forróbban süttött akkor a nap, élénkebb színekben ragyogott a föld, erősebben szerettek és gyűlöltek az emberek.

Élt egyszer egy kis faluban egy szép halász. Rajongtak érte a leányok mind, különösen egy szőke haju árva. Sok könyv pergett le érte fehér arcán, sok sóhaj szállt ajkairól, de mind hiába!

Nem nézett az ifju egyikre sem, úgy haladt el mellettök, mintha nem is látta

volna öket; hiába volt a kék szemek epedő tekintete, hiába villant feléje az égszínű szemek igéző sugára — érzékellen maradt varázsuk iránt. Kebleben titkos vágyak egtek elérhetetlen után, csak kezét kellett volna kinyújtania, s a legszebb virág boldog, ha letőri. De tekintete a magasba tévedt — csillaglány kellett neki.

Nem érezte a virág édes illatát, s nem tudta, hogy a csillagsugár fénylő bár — de hideg!

Nap hosszat elült kunyhója mellett álmodozva, s midőn kelt az égen a hold, vállára vetette hálóját s ment; míg elérte az erdei tóhoz.

Ott leült a parton egy lehajló águ fűz alá, s kivetette hálóját. Magas bércek veték körül a tenger szemét s a vadon közepén hótakarta csucok lábainál fénylett a mély tó sötét vize. Ezüstös nyárfa óriások álltak körülötte, rezgő lombjuk halkan himbálódzott a csöndes nyári éjszakában. — A távolban büszke hársak zugtak s a szellő dus illatokat hordott széjjel. Sötét árnyak lebegtek az erdő sűrűjében és ráfeküdtek a bokrokra, végig húzódtak a nedves gyepen.

Merengve, bús mosolylyal ült a halász, lelke földöntúli sóvárgással volt tele. Csodálatos éji virágok nyíltak körülötte, s kitárták tarka kelyhököt s a fehér rózsza bimbói nesztelenül pattogtak fel előtte. Feje felett csalóány énekelt.

Egyszerre nagyot loccsan a víz, hajlongnak a sárga lilomok, a tó sima tükre megtörik s a habokból tündér emelkedik ki. Lengő hajában lótusz koszoru van, tenger szín fátyolán átviláglik fehér alakja, szemében bűvös láng ég s csábosan tekint az ifjura.

Az néma elragadtatással nézi hosszan, kitarja karját és remegő hangon szól:

— Végre föltaláltak eszményem! melyről álmodtam lazasan, sok éjszakán, ábrándjaim megvalósulása, reménytelen reményem, végre enyém leszel! — megtaláltak!

A jelenés mosolygva int:
— Tied leszek, tied! jer, ó jer velem.

Zokogó hang kiált a halász mögött:
— Ó ne menj, maradj itt, mert ei vagy veszve! De ő nem hallja, csak siet előre,

a király között való éles összetűzés-től, aminek veszedelmeit a hivatott államtérfiaknak kell elhárítani. Ott van az országos szabadelvű párt. Meddig vár még ez a fizikai életet élő csoport az álláspontjának megjelölésével? Hiszen józan ésszel gondolkozva, a király mindaddig pozitív jogot nem ismerhet el és határozott ígéretet sem tehet, míg a követelések mértékét nem ismeri. Alkotmányos állam vagyunk, miért nem mozog már az alkotmányos többség?

Igazán elkövetkezett az utolsó pillanat, hogy mindenki fölfogja szerepének és szavának súlyát. Az ellenzéknek nem lehet más a törekvése, mint következ-tességgel hirdetett elveinek tökéletes megvalósítása. A szabadelvűnek mondott többség pedig perczig sem állhat tovább a nemzet ítélőszéke előtt makulátlanul, ha a nehézségeknek zürzavarában valami Ariadnefonalat nem ad a jövő kormány kezébe, egyuttal a király tájékoztatására.

Szél Kálmán nem vállalkozik arra a súlyos föladatra, hogy a nemzet közhangulatával szembe helyezkedjék. Ezt örömmel jegyezzük föl. Elvégre az országos érdek mégis több és jelentősebb, de kielégítésében hatékonyabb is, mint az egyéni hiúság szolgálata. Ha Szél Kálmánt visszavonulási szándékában megingatni nem lehet, talán ezzel részben expiálja a multban elkövetett hibáit és tévedéseit.

A felség előtt végre demonstrálva van, hogy valamirevaló magyar politikus nem kapható arra a programra, melyet az osztrák vezérkar dobott a válság mérlegébe. Pedig e szép hazában fölös számmal akadtak mindig emberek, akiket önön véreik ellen föl

rohan a parthosszában a zizegő nád között. Már, már karjai közt van a szép habléány. Ó de az kisklik, tova lebben, de azért hívja, vonzza s édes hangon suttozza:

— Jer, óh jer, kövess! Kőd borul a tóra, a csabos alak eltűnik, majd újra föl-villan. Ó üzi fáradhatatlanul, majd utolsó merész ugrással utánna veti magát, arany haja érinti arcját; de midőn átkarolja, hideg ködfoszlannyá változik, mely tova száll a víz felett. Ezüst csengésű nevetését hallja még a halász, aztán eszméletlenül hanyatlak a hullámok közzé.

Azonban a hullámok nem engedik elmerülni, — lágyan ringatva parthoz viszik és a szirtre fektetik.

A hold méla világa már letűnt, a hajnalpir kigyulladt az égen, rózsaszinben égnek a bércek ormai.

Lassan magához tér a halász. Szőke, szelid arcú leány hajlik föléje, forró könnyei hullanak reá, keze szive felett nyugszik s hallgatja annak dobbanásait, s halkán szól:

— Ó ne üzzél dőreálmot, lidérez fény az, mely ingoványba visz, nem látod tőle a boldogságot, amazt nem éred el, — ez pedig előled eltűnik . . .

Melanie.

tudott használni az osztrák ravaszság, az elnyomási vágy. Most nincs senki sem. Bealkonyult a kamarillának, lefutott a Bachok és Beck bárók csil-laga, lejárt a népszabadságokat fojto-gató bécsi hatalom aranykora.

De ne is akadjon magyar ember, aki hazája ellen cselekszik. Hiszünk az igazságos Istenben, elveink végső diadalában, bizunk a nemzeti géniusz erejében és hívő lélekkel tekintünk még mindig a királyi trónus elé . . .

Egyébként a válságra vonatkozólag a „Magyarország“ két oldalról is közöl érde-kes újabb értesüléseket. Az egyik a király álláspontját világítja meg, mely szerint:

„a hadsereg nyelvének a kérdésében az intézkedés joga egyedül őt illeti. Nézete szerint a magyar parlamentnek nincs joga e tekintetben bármínő követelést támasztani. A király hajthatatlanul ragaszkodik állás-pontjához, feladta a reményt, hogy személy-es közbenjárásával járuljon hozzá a vál-ság megoldásához. A király minden ilyen akcióit a maga részéről beszüntet. Ha hív-nak is most még politikust a királynhoz, — akár Budapesten, ami valószínűtlen, akár Bécsben — egyelőre csupán információ céljából történik. A válság gyors megoldá-sára ezek után nincs remény. A király vé-leménye szerint ezentul a magyar politiku-sok feladata lesz a kivezető út megtalálása. Magának a magyar parlamentnek kell a vál-ságot megoldani saját kebelében. Ezt várja a király, aki elhárítja magáról a fe-lelősséget, ha mindez meg nem történik, azért, hogy a hadsereg nem kap ujonezokat és hogy az ország nem teljesíti kötelezett-ségeit kifelé és befelé.“

Igy nyilatkozott forrásunk. Még abban az esetben is, hogyha tulságos komoran is látta a helyzetet, nem tagadható meg tőle, hogy legalább is a kamarilla terveit jól ismeri. Magyarország újból szemben találja magát ezzel a nemzetrontó hatalommal. De szerencsére, ez nem lep meg senkit. Mindig tudtuk, hogy ki és mi áll velünk szemben. És most is fölkészülve, vértelve találja a harc a nemzetet.

A másik értesülés meg ez:

Szél Kálmán kihallgatása keresztül vágta Tiszák terveit. A király ugyanis Tisza kihallgatása után elvult tökéltre, hogy nem Lukácsot bizza meg a Khuen-féle program végrehajtásával. Hanem, amint meg-irtuk, más államférfiut más taktikával. Tud-niülük Hieronymit, ezzel a jelszóval: erő-szak ellenében erőszakot. Szél azonban a lehető legerélyesebben ellenezte ezt. Csak a békés megoldást ajánlotta és Andrássy Gyula grófot jelölte meg, mint olyant, a kit hajlandó lenne támogatni a kibontakozás útján. A király erre elejtette a Tisza-féle tervet. Ezért utazott Tisza vissza Gesztre. Most hát még csak Andrássyban remény-kednek azok, akik a békét óhajtják. Nem tévedünk, ha Szél tegnapi tanácskozásait és több politikusknak Rátóton teendő látoga-tását ezzel a kombinációval hozzuk össze-függésbe. Andrássy, aki idáig hevesen tiltakozott személyének bevonása ellen, ma már hajlandónak nyilatkozott a kibontako-zás előkészítésére, ha Szél és Apponyi tá-mogatja.

Reáliskola és gymnásium.

Több ízben tapasztaltam, hogy a közönség nics tájékozódva a reáliskola ké-pesítéséről. Alkalomszerűnek, talalom, hogy e sorokban felhívjam figyelmüket a szülők-nek, a kik még tétováznak, gimnáziumba adják-e vagy reálba gyermeküket, nem tudva melyik lesz előnyösebb a gyermek jövőjére. Annál is inkább teszem, mert nem egyszer hallottam a szülők ilyen nyilatkozatát: „Az egyik fiamat a reálba adom, mert rossz eszű és nem akar tanulni.“ Hat a másikat? kér-dem. „Az a gimnáziumba jár, mert jól tanul.“

A szülők nagy része nem tudja, hogy a reáliskola jelenlegi szervezésével egyforma jogosítást ad a gimnáziummal, ha tanulói latint is tanulnak, kivéven, hogy a papi pá-lyára nem képesít a reál-érettségi. Mert a dolog úgy áll, hogy a reál ötödik osztályá-tól kezdve, mindenik tanuló, a ki nem bu-kik meg, tanulhatja a latint is és ha a reál-iskola érettségije után a latinból is tesz érettségit, a két iskola egyformán képesít. A latin tanulása ingyenes lévén, anyagiakban sem terhelődnek meg a szülők.

S vajjon nem nagy jótétemény-e a la-tinnak csak felsőbb osztálybani tanítása a gyermekekre a helyett, hogy már az első osztályban azzal kezdené. Kérdezzék meg csak a gimnáziumi tanulók szülőit, nem tölti-e az első osztályos gimnázista tanulási idejének egy harmadát csak ezen egy tárgy-gyal, ha abból jó alappal akar birni? Hat még ha hozzá vesszük, hogy mily nehezen birkózik meg sok diák a latinnal kezdetben és ennek rovására, hogy ebben haladhas-son, kénytelen elhanyagolni a többi tárgya-kat. S mégis alig bírja belátni sok szülő, hogy helytelenül teszi, ha gyermekét a köz-zépiskolába szánva, melőzi a reáliskolát, ha gyermekében tehetséget lát. Különösen az in elligens osztályt illeti a fenti vád, amely csak akkor fordul a reáliskolához, ha a gimnáziumban nem boldogul a fia, a mi-kor már elmulasztotta a kellő alapot meg-adni fiának a reáliskolai tanuláshoz is.

A reáliskola már eléggé népes mosta-nában, csak az a baj, hogy a szorgalmas s jóeszű gyermekeket az intelligencia a gim-náziumba adja. Innen magyarázható azután az a téves közhit is, hogy a gimnáziumban érettségizettek még a technikán is föülmul-ják haladásban a reáliskolát és a melyet a statisztika is igazolni látszik. Ismélem, ez tévedés. Mert igaz, hogy számban több ugyan a jobb eredménnyel tanuló a gimnáziumot végzetek közül, de nem, ha az arányt vesszük s különösen nem, ha meg-gondoljuk, hogy míg a gimnáziumba csak a tehetségest adják, addig a reálba a gyengé-ket. De még ennél is fontosabb, hogy a gimnázisták szülei nagyrészt a jómóduak, az egyetemi tanulást könnyebben végeztet-hetik, fiaik csak tanulmányaiknak elhetnek s így sikeresebben is haladhatnak, míg a reált végzetek többnyire önjerejükre támaszkodva, tanítva végezhetik csak az egyetemet s így természetes, hogy kevesebb idejük marad az önművelésre.

Persze, hogy van kivétel a fentiekben, több eset megfordítva is áll, de általános-ságban az igaz, a mit fent állítok, miután gimnáziumban 50% a vagyonos tanuló, a reálban csak 5%, oda a tehetségesek 80%-a ide 10%-a jár. Ezen arány igazságáról az iskolai szakértők statisztikaib an nyerhet bárki meggyőződést. Pedig ha elgondoljuk, hogy jelenleg nálunk, de egész Európában is az a helyzet, hogy igen sok a diplomás ember s álláshoz sem jutnak, gyermekeinket más téren kell kinövelnünk s pedig az ipari s kereskedelmi pályán. És ezzel kapcsolatban bárki rájöheth, hogy a jövő iskolája a reál-

iskola. Különösen, ha még gyakorlatiasabbá teszik a tanítást, hogy ne csak könnyebben tanulja meg a tanuló az anyagot, de leginkább az életben szükségesekre fordítsák az ifjuság figyelmét s megtanítsák, hogyan kell felhasználnia a gyakorlatban az elméletet.

Hiszen rájön erre mindenki, szülő s tanuló egyaránt, de sajnos, már későn, a mikor sirathatja kárba vesztett, soha nem pótolható idejét. Sajnos, hogy az iskolai szervezetek jelenleg még alkalmat adnak a szülőknek a tévedésre, amennyiben a két féle középiskola látszólag nem egyenlő rangu de sajnosabb, hogy az intelligens s vagyonos osztály még copfoskodik.

S most még egyet. Hogy valaki azt ne higgye, hogy a reáliskolát kiemelve, akár a gimnáziumot kisebbíteni, e soraimban kijelentem, hogy csak a szülők s gyermekek jól felfogott érdeke vezetett ezek közlésére, hogy a szülőknek utmutatással szolgáljak s hogy idejekorán megmentsem egyúttal a reáliskolát azon számos kellemetlenségtől, melyhez jut, a mikor tömegesen hozzák oda a gimnáziumban éveken át holdogolni nem tudó tanulókat, mintha a reáliskola javítóintézet volna vagy közsörüs, a mely a szülők s gyermekek által ejtett csorbákat volna hivatva kiköszörülni.

A szegedi politikai üldözés.

A Kalmár Antal dr. ünneplése miatt emelt és lapunkban ismertett bünvád esetét a szokásos vasárnapi szélesönd daczára is mindenütt a legélelkebben pertraktálták. A szegedi szenzációból országos érdekességé duzzadt ádaz politikai üldözés a legzélesebb körökben is közmegebotránkozást és kínos feltűnést keltett. Szegeden, a meghatározottabb bizonyossággal tartja magát az a hír, hogy a vadhatóság nem a saját kezdeményezéséből indította meg az eljárást Balassa Ármin dr. és Nagy Mihály ellen, hanem felsőbb helyről, magasabbfokú hatóságtól jött sürgős utasításra emelt vádat. Utón utfelelen rébesgetik, hogy az ünneplés után valóságos spiczli-rendszerrel megkezezeruzázott újságpéldányokat küldtek fel az igazságügyminisztériumba, ahonnan a megfelelő fórumokon keresztül sürgősen jött aztán az utasítás a szegedi királyi vádhatóságához a vád alá helyezés azonnal való elrendelésére és foganatosítására. Magunk is szinte a hihetlenséggel határosnak tartjuk ezt a Bach korszakból ittragadt eljárási módot, amelynek háttere azonban a legérdekesebb és a mai politikai viszonyokból a legtermészetesebben kimagyarázható.

Ha napnál fényesebben nem alina előttünk a felháborító eset, a maga elriasztóan csunya meztelenségében és semmiképpen se menthető, politikai forrásból fakadt rut motívumaival való vonatkozásában, hát magunk is kételkednénk a hír valószínűségében. De a lokális politikai viszonyok ismerete után minden világossá válik a polgárok jogaira féltékenyen örködő közvelemény előtt.

A szegedi szabadelvűpárt a napokban tartott nagygyűlésén csatlakozott a debreczeni szabadelvűpárt ismert határozatához, amely tudvalevően a nemzeti követelmények megadása mellett foglal állást. Ezt a határozatot a végrehajtóbizottság ülésén Balassa Ármin dr. ajánlotta elfogadásra a magyarság jogos kívánságait tolmácsoló beszéd keretében. Ugy látszik, hogy azon a sokszor megénekelt felsőbb helyen ez a Szegeden nagy hatást keltett beszéd nem a legjobb vért szülte. Ez azonban még csak az egyik ok. A másik se kisebb se jelentőségben, se

súlyban. A Balassa Ármin dr. szerkesztésében megjelenő „Szeged és Vidéke“ vezette állandóan kitarva a nemzet igazai mellett az obstrukciós sajtóhadjáratot az Alföld metropolisában. Nohát, ez a másik sokatmondó ok a politikai üldözésre. Az egyik terheit személyében meg akarták akadályozni a polgárok szabadelvű gondolkozását és eddig a kormány zsellereit toló nagy kontingensének a nemzeti engedményekért folytatott küzdelem során a magyarságot jogosan megillető érdekek védelme mellett való hadbaszállását. Hogy a nemzeti akarat szabad érvényesülését a szólásszabadság és a sajtószabadság burkolt megfolytasával igyekezett a kormány illetékesek meggátolni, azt a fényes cselekedetet Khuen-Héderváry Karoly gróf amugyis megterhelt számlájára kell még írunk. Aki még ezek után is kételkedik a hír valódiságában, az olvassa el dr. Balassa Ármin beszédének iakriminált passzusát.

„Kiemelte, hogy érdeme szerint érte ez a nagy megtiszteltetés Kalmár dr.-t mert a nemzeti jogokért folytatott obstrukciót az ő közjogi műve és magyar jogok kifejtésében faradhatatlan termékenységű szelleme emelte arra a pariamentünk történetében szinte paratlan magaslatra, amely az egész művelt világ csodálatát és irigységét méltán költötte fel.“

Minden igazságosan, becsületesen és józanul gondolkozó magyar emberől kérjük, talál-e abban büntetendő cselekményt, nem csak a törvény szigorú betűje szerint, hanem akár a társadalmi moral, akár más szemellett tartani szokott magasabb tekintet szempontjából, ha nemzeti küzdelmet penával vivo, obstruáció közjogi tudóst valaki érdeme szerint megtisztelti, korántsem azért, a világért se abból az alkalomból, hogy az illető királysértő tettet elkövette és emiatt őt az illetékes bíróság elmarasztalta. Hiszen a királysértő Kalmár senki se ünnepelte, hanem igenis azért, mert az ő közjogi tudása öntött tudományos tartalmat az obstrukciós harcra. A legeklatansabb példa erre az, hogy a magyar képviselőházban két alkalommal is felolvastak az ellenzéki szónokok a tudós közjogásznak vezérezikkeit, hogy velük és általuk a vita színvonalt emeljék. A terhelt szónokoknak tehát eszük ágában se volt a királysértés miatt elítélt Kalmárt ünnepelni, amikor tüntető faklyásmenetet rendeztek nagy lelkesedéssel a közjogász Kalmár tiszteletére. A tárgyi igazság kedvéért megjegyezzük még e helyütt, hogy dr. Balassa Árminnak se a tüntetés rendezésében, se szervezésében aktív része nem volt. A Kossuth-szobornál, közkivanatra és a polgárok unszolására, tisztán udvariasságból mondott rövid beszédet, amely az előzetesen megállapított programponthoz közé fel se volt véve.

Eltekintve attól, hogy büntetőjogi abszurdummal nem végződhetik ma Magyarországon ez a nyilvánosság előtt lefolytatott per, tehát szó se lehet marasztaló ítéletről, mindenesetre érdekes tanulságokat vált ki a szegedi szenzáció. Politikai üldözés tárgyává lehet tenni a gondolat szabad hirdetőjét, a ki holnap bárki is lehet, de ma ép Balassa Ármin dr., tehát egy 67-es közjogi alapon álló radikálisan szabadelvű politikát követő pártember, a független magyar ügyvédi kar tagja, a sajtó embere, és ép olyan ártatlanul vád alá helyezhetnek vele együtt felsőbb helyről jött utasításra egy magyarul érző és gondolkodó jogászyereket, aki ifju szívének lelkesedéseivel, bátor szavakkal ünnepelte a tudós közjogászt. Erős a kormány keze, de a legvakosabb grancsármorok se roppanthatja ösz-

szé a magyar polgár jogait, amig független bírói kar örködik a jogrend fölött és óvja a törvény szentségét.

Barangolások.

(Sipulusz-szal és Nessi Palival.)

XIII.

A hajdunánási és hajdudorogi beszámolót előző este szállottak meg Debreczenben Kossuth-párti kiváló képviselőink, a nepszerű Sipulusz és Khuen-Héderváry gusz-tusanak nem megfelelő képű, de mi szerintünk annál jobbképű és derek magyar Nessi Pali; akik mivel mindaketten nótás emberek, Sipulusz már igazi karmester módjára bétanított szobnői-szobnő nótaira a választókerületbeli cigányokat! ösmerkedni akartak a debreczeni híres muzsikásokkal is.

Éppen kapóra jött, hogy a Hauer „Angol Királyné“ fogadóházban, vacsoraközben, Magyar Imre játszogatót, sajnos, csak felével a híres, jeles Magyar bandának.

Imre a régi mester biztonságával, simaságával nótázott. A Tiszák kedves primását a jó ég őrizte, hogy rá nem huzta a nehéi való, de nem jó Tisza Kálmán ur „Jaj, de vékony kerítés“-es nótáját. . . Mert az öreg Tiszára még nótája után sem szeretünk emlékezni. Hadd nyugodjék békében, ha tud, s a feltámadás reménye nélkül; mert rája alighanem jobb lesz az Ítélet napját át aludni. . .

Huzta, huzta a Magyar Imre félbandája. Az öreg Magyar i, a „Kénigréti“ vén, ezerzszírral megkent trombitás tárogatózó is. Zokogtatta a tárogatót. Czigányosan cziprázta a notát. . . Hanem ha az öreg némi vénsé es, pajkos nótáit eldalolta volna Nessi Palinak, tudom, az is tetszett volna. Hanem azokat a csalálinta nótákat hajnal felé szokta a tárogatós vén Magyar dalolgatni, midőn is már térdén pihenteti a tárogatót és a Kénigréti osztrák vitézkedés regéjébe kezd. . . Nem egy-két tíz esztendő mult azóta, hanem az öreg Magyar maiglan sem tudta azt a jeles szaladást kipihenni. Amit nem is csodálok, mert koma Magyar az osztrák generálokkal és egyéb officzerekkel akart versenyt futni, már pedig ebbe a szaladásba még a Szemere Miklós legfutósabb versenypártpája is belerokkanna; mert ha megszalad, meg motorokocsin sem érheted utól az osztrák generálist.

Hanem van Magyar Imrének egy — sőt még ezenkívül több is van! 8—9 éves fiacskája. Kerek, tisztaképű, kedves, rokon-szenves kiállítású ez a köpczös, csinos fiucska, a ki hegedűjével már odaáll a banda elé és játszik olyan gyönyörűségeen, hogy maga az apja is büszken nézi. Mi pedig, a kik hallgattuk, képviselők, nem képviselők, szeretettel, bámulattal tapsoltunk a kis művésznek, a ki még lesz valaki a Boka Samu, Balázs Kálmán, Dajna Bandi városában is. Isten segítsen fehéreképű, barna szemű szép kis cigányom!

Nessi Pali még a Rác Károly zenéjére volt kíváncsi. Mert tul a Tiszán, tul a Dunán nagy hire van a mi büvös hegedüs primásunknak. . . És azért az időközben Bakonyi Samu, Molnár Jenő képviselőkkel felszaporodott társaság a tabori szállóhelyről, hol Bercezi gazda az Ujhazi mester számára remekbe készült csikóbőrös kulacsot is bemutatta, felkerekedett. De nem megszire, csak a Weichinger márványoszlopos „Hungária“ kávéházába barangoltunk el. . . Ezen este Rác Károly ottan muzsikált, persze zsufozásig volt a kávéház. Hanem Károly,

mihelyt meglátta a képviselőket, mindjárt rázendített a Hentaller Lajos kedves indulójára, a „Damjanich“ indulóra . . . Taplóból a szive annak a magyarnak, a ki még erre sem lelkesül fel; hát még a többi hazafias, régi magyar dalokra, melyek előadásában Rác Károly muzsikusaival együtt páratlanul áll. Szenvedélyt gyújtó hatalmas erő, majd sirámos lágyság rivalg, zokog a Rác Károly bűvös hegedűjéből.

A magyar nóták ezreit zendíti meg azon Károly mindig változatosan, ismétlések nélkül és oly lekötő erővel, hogy hallgatóit mindig kitörő lelkesedésre ragadja, Nessi Palinak a sok „éljen-éljen“-éljenzéstől egész berekedt a parlamenti viharokban iskolázott hangja. Rákosi Viktor a hazai cigányosság műkedvelő karmestere úgy találta, hogy Károlyékat már neki sem kell oktatnia.

Bakonyi is feledte a magas politikát; Molnár Jenő pedig teljes hévvel csapkodta össze a Sima Ferencz hajdani kerületében — edzett tenyerét . . .

Valóságos tüntetés támadt Rác Károly meliött hazafiasabbnál-hazafiasabb nótázásért.

Ráhuzta még azt a magyar fülnek igen kedves „mégis“ nótánkat is, melyért már majdnem perbe fogták egyszer Károlyt.

Midőn pedig feküdni távoztunk, hogy a nánási és dorogi viszontagságokra készítsük elő magunkat, rövid pár órát aludván, azzal a megelégedett érzéssel távoztunk, ez az este nem vezett el. Még Budapesten sem hallani olyan magyar muzsikát, mikor Rác Károly jókedvűből és egész bandájával muzsikál . . . Ezen este beszélt a vonója, dalolt a hegedűje, mintha villámfény és menydörgés csapkodott volna ki a hűrokból, a mikor azt az ő saját különös módon és művészettel előadott Rákóczi indulóját ráhuzta!

Mindjárt azt kerestük, hol egy német? Nem is kellett volna messzire faradni; mert a legremekebb hallgató magyar nótáknál közbe csacsogott néhány jövevény németecske, a kik a többszörös, erélyes rendreutáltásra hallgattak el sértő, izléstelen lármájokkal. Mäskor legokosabb lesz kidobni az ilyeneket, miért nem veszték a hazájokban, ha már magyar kenyéren sem becsülik azt, a mi magyar! Bizony nagy szégyen, nagy gyalázat ránk, hogy még Debreczenben is uton-utfélen pöffeszkedik a német csacsogás és a fogadókban botrányoztatnak a félig német étlapok. Nessi Pali ezen este megmutatta, hogyan kell az ilyen kételkedő étlappal elbánni. Az irónjával (szörnyű szó! de nem tudok nálánál okosabbat!) a német „spájzczettli“ sorait olvashatatlan feketére dörzsölte be . . . Ezt alkalmilag mindnyájan meg cselekedhetjük, mert, úgy látom, fogadásaink hazafiságára hiában hivatkozunk: a német étlap förlését illetőleg. Pedig ha már idegen szöveg nélkül nem lehet meg az ujmódi fogadó étlapja, írják azt francziául, azt ugysem értik a Debreczenben élő németek, a kik akkor talán majd ráfanyalodnak a magyar szóra!

Szabad Hajdu

Sivány buczka tetőn.

Sivány buczka tetőn ül a vén sas,
Ugy néz a pusztára.
Gubbaszkodik, búsul, talán azért,
Mert, hogy nincsen párja? . . .
El-elnézem, veleérzek,
Oly igazán szánom;
Mert, hogy nézem, eszembe jut:
Nekem sincsen párom.

Az öreg sas elszáll nagy világgá,
Messze, messze tájra,
Addig röptül, kering, hogy rátalál
Végre a párjára.
Hej de nekem nincsen szárnyom,
De meg oszt' ha volna,
Rá találnék-e páromra?
Azt az Isten tudja.

(Kecske-mét.)

Kada Elek.

NAPI HIREK.

Lefúvás.

A lippai fensikről hazatákarodtak az árkon bokron hajszolt hadak, a lenyűtt magyar fiúk, kiknek egyrésze már a kaszárnyában elmélkedik a czifra nyomoruságos élet hiábavalóságairól. A lefúvás nem gerjesztett oly vidámságot, mint más esztendőben, mert vérezett a magyar fiúk szive, ha rá gondoltak, hogy az osztrák gonoszából még továbbra is kaszárnyában kell raboskodniok. A lefúvásról egy jelenvolt szemtanu ezeket írja lapunknak:

Erősen dörgött az ágyu, ropogott a fegyver, egymás nyomában keltek ki a mezőből a csapatok, amikor egyszerre, szinte váratlanul, pontban 9 órakor, végigzúg a mezőn a tüzet beszüntető vezényszó. Majd utána csapatól-csapatig harsányan rikolt a lefúvó trombitaszó. Vége a gyakorlatoknak!

Meglepően korán köszöntött be »Abblas«. De csodálatosan, nem támadt visszhangja a legénység sorai-ban. Más esztendőben zúgó éljenzés harsan fel a lefúvó trombitaszó, az öreg legények örömmel telten ugranak fel „dekungjaik“-ból: véget ért a katoná-sdi, mehetnek haza. Az idén nincs miért örülniök. Lehangoltan verték le a port a feszes bakanadrágról, rezignáltan vetették vállukra a fegyvert és állottak a csoportokat összegyűjtő tisztek mögé. A nagygyakorlatok véget értek ugyan, de nincs még szabadulás, tovább kell szolgálni, mert nincs ujoncz, aki „ablézolja“ őket.

Még a nézőre is, különösen arra, a ki már igazi „Abblast“ is látott, lehangelő volt az egykedvűség, amelylyel a csapatok a lefúvást fogadták. Sorakoztak, alig telt bele egy óra, már elvonult a tömördek katona a harcz-térről, csak itt-ott sötétlett elő a lombok mögött egy-egy kigyózó tömeg, megcsillanó fegyvereivel a nap fényében.

Thaly Kálmán történelmi előadása Kassán.

A Rákóczi-kor jeles történetirója s Kassa szab. kir. városának legifjabb disz-polgára, dr. Thaly Kálmán, a Debreczen I. kerület szeretett képviselője, azzal viszonozta a kassai közönség figyelmét, hogy ott szeptember hó 8 án délelőtt a Schalkház nagy-szálló disztermében, óriási közönség előtt „Kassa sz. kir. város szerepéről a Rákóczi-korban“, nagyérdékű felolvasást tartott. A diszes közönség hazafias hangulatát nagyban emelte a Rákóczi-kiállítási bizottság s a felolvasó kérelmére ez alkalomból idefelrandult Sipo Antal jeles zongoraművész és ismert zeneszerzőnek szives közreműködése, ki a felolvasás bevezetéseül és befejezéseül rendkívül élvezetes hangversenyben részesítette a zenekedvelő kassai közönséget a Rákóczi-kiállítás megnyitása alkalmából irt remek „Diadalinduló“-jának (Rákóczi győzelmi bevonulása Kassára 1706.) mesteri előadásával. Thaly Kálmán érdekesítő történelmi előadása és Sipo Antalnak lelkesítő szinma-gyar kompozíciói és elragadóan szép zongorajátéka a lelkesedésnek impozáns megnyilatkozására adtak alkalmat, mely elementáris erővel tört ki annál a lélekemelő jelenetnél, midőn a diszpolgári oklevelet Thaly Kálmánnak atadták s a kurucz város közönsége elismerő hódolattal üdvözölte új polgártársát: a legnagyobb kuruczot, aki már egy hete tanulmányozza a 20 án be-záruló fényesen sikerült kassai Rákóczi ereki-lyekiállítást.

Uj tárcza irónónk.

Ma közölt tárczánkkal egy szép tehet-ségű, kedves ifju irónót iktatunk a lapunkat. támogató szépirók diszes sorába. „Melanie“ név alá egy szomszéd falubeli ősi kastély nemes lelkű, bájos ifju urnője rejtőzik gyön-géd lelkületéhez illő szerénységgel. Nem a hirnevet keresi, hanem tiszta szép női lel-kének tipikus, bájos megnyilatkozásait iros-gatja olyan hivatottsággal és olyan virágos, biztos tollal, hogy mi érdemesnek tartanók kedves munkatársunkat neve szerint is meg-nevezni, ha most még nem is, majd idővel Addig is örvendünk, hogy szépiró munka-társaink sorába lépett.

Uj függetlenségi kör.

Pap Zoltán kerületének székhelyén, Tiszalőkön, nagy ünnepség készült. Szept. 13-án nyílik ott meg az új függetlenségi és 48-as kör, amelynek megnyitása iránt máris nagy az érdeklődés a választókerületnek mind a 27 községében. Nagy függetlenségi ünnepélylyé fogják avatni. Tiszalőkön ezt az alkalmat, képviselteti ott magát minden kerületbeli község, de magából a párt köz-pontjából is több képviselő lemegy erre a napra. kíséretében a kerület képviselőjének, Pap Zoltánnak. Pap Zoltán ezt az alkalmat használja fel, hogy megköszönje választói-nak azt a tisztelő bizalom nyilvanítását, amiben minap iránta az egész kerület oly megható melegséggel egyesült. Pap egyben beszámolót is tart ezen a napon kerü-letében.

Önkéntesek tisztvi vizsgálja.

Nagyváradon az idevi tisztvi vizgák szeptember 20-án kezdődnek. A vizsgálaton a nagyvárad 37-ik, aradi 33-ik, debreczeni 39-ik, valamint a szegedi 46-ik gyalogezred önkéntesei vesznek részt. A vizsgáló bizottság elnöke Schléhmüller vezérőrnagy lesz. A vizgára körülbelül negyven önkéntes jelent-kezik. A honvédezek önkéntesei Buda-pestben vizsgáznak. A nagyvárad vizsgáló bizottságba az elnökön, tanárokon és az iskolaparancsnokon kívül egy vezérkari ör-nagy, Schmidt alezredes és a 37-ik ezred egy kapitánya lett kiküldve.

A mi királysértési pörünk — tárgyalása.

„Magyarok királya” című hazafias és őszinte szép költemény közléséért — tudvalóleg — királysértési pört indítottak a „Debreczen” szerkesztősege ellen. A versért a felelősséget felelős szerkesztőnk vállalta el, a ki is a mai napon megkapta a bűnügyi idézést, hogy mint „nyomtatvány által elkövetett királysértés vétségével vádlott” f. hó 21-én a debreczeni törvényszéki palota főtárgyalási termében jelenjék meg. Ugyanis ez esküdtzéki főtárgyalásra f. évi szeptember hó 21-dik napjának délelőtti 9 órája tüzetett ki határnapul.

Zenede ösztöndíj adományozás.

A városi zenedénél az 1903—1904-ik tanévre több ösztöndíj üresedett meg. — A város tanácsa most döntött ezen ösztöndíjak adományozása felett s azokat a következő zenedei növendékeknek adományozta.

Öfelsége a király által alapított 600 koronás ösztöndíjat Nagy Károlyné Matolesi Ilona óvónő Erzsike leányának ;

Debreczen sz. kir. város 600 koronás ösztöndíjat Szücs János pénzügyi tisztviselő Margit leányának ;

Debreczen sz. kir. város 400 koronás ösztöndíjat Grünwald József kereskedelmi és iparkamarai titkár Alice leányának ; s végül

néhai nagyemlékü Erzsébet királynéknak 200 koronás alapítványát Szabó Kálmán városi tanácsos Ilonka leányának.

Ujabb öngyilkosság a kórházban.

A városi kórházban elkövetett kettős öngyilkosság után ma reggel harmadik öngyilkossági eset következett be. Ezt is egy a bukottak, társadalom kívül álló osztályának ronsolt idegzetű tagja, Bársony Rózsa nevezetű kóborleány követte el, a kit a zsan-dárok, mint súlyos beteg csavargónót kísértek Püspökladányból a városi kórházba, a hol is már régebb idő óta gyógykezelik és mint exaltált nő volt ismeretes. A kórházból vett értesülésünk szerint az első számú pavillon első emeletén ápolják ezt, a kin már tegnap este észlelték, hogy maga ellen ter-vel valamit ; azért megis kobozta az ápolónő és csakugyan jégszódát talált nála . . . Ezt elvették tőle és egész éjszaka ügyel-essel voltak reá, majd reggel a beteglátogató dr. Katona orvosnak jelentette az esetet az ápolónő azzal, hogy Bársony Rózsi öngyilkossággal fenyegetődzik ; sőt midőn az orvos emiatt kérdőre vonta, a lány is megvallotta ezt. Jajveszékelné, orditozni kezdett, hogy megöli magát. Erre Katona dr. azt határozta, hogy a rendőrségnek adja át a veszedelmes beteget, onnét tolonczolják haza, bár gyógyulása még nem teljes is. De addig is míg a rendőrséggel elintézheti az ügyet, az öngyilkossággal fenyegetődző exaltált nőt külön szobába, különös felügyelet alá akarta helyezni az orvos, de míg kezét mosta, a lány kiugrott az első emeleti ablakon. Oly szerencsétlenül bukott le, hogy a jobb kar-ját és jobb czombját ketté törte, most a súlyos sérültet, Csikos dr. a jeles sebész vette ápolás alá és délelőtt megtörtént a rendőri kihallgatása is.

Azonban a városi kórháznak nem ez

az egyedüli szenzációja. — A tegnapi kettős öngyilkosság csak a véletlen követ-keztében fordult úgy, hogy nem hármas öngyilkosság lett. — Ugyanis az öngyilkos Kalba Zsuzsával, kit ma délután temették el és Nagy Erzsébettel, a ki az öt szublimát pasztillától, nagy kínok között és menthetetlenül vívódik a halállal, még egy harmadik ilyen szerencsétlen leánvá is összebeszél. Ez pedig az első emeleten ápoló Kézi Eszter nevű leány, a ki tegnapelőtt este, mikor a két öngyilkos leányt meg-látta odabent, a mikor azok a mérget után indultak, rájuk kilatott :

— Kaptatok-e már ? !

És a feleletökre maga is hozzájuk akart csatlakozni és csak azon a véletleneu mult, hogy nem mehetett le hozzájuk, mert akkor már bevolt csukva az első emeleti folyosó ajtaja. Azonban azóta ez a leány is folyton sir és indulatoskodik, mondván, ha tegnap nem sikerült, akkor majd most végez az életével. Öngyilkos lesz . . . De mivel ez a leány már egészséges, a kórház a rendőrséghez fordult, hogy tolonczolják haza. A szabadosság, a hit és erkölcs nélküli romlott közviszonyok áldozatai ezek a zülött, szerencsétlen alakok. Hol vagytok u profé-ták. Feleljetek értök.

Másik tudósítónk a következőket je-lenti : A vizsgálóbíróság erélyesen folytatja a vizsgálatot, miként volt lehetséges, hogy a két leány a mérget jutott. A vizsgálat eddigi eredményéből azt már kétségtelenül megállapította Hoffman József vizsgálóbíró, hogy a kórház vezetősége elmulasztotta a a törvényes rendszabályok betartását, mert a mérget tartalmazó üveg nem volt lepe-csételve és nem volt elátva a mérget jel-zéssel. Ma délelőtt a kórház személyzetét hallgatták ki és majd a vizsgálat befejezése után megállapítják, kinek a gondatlansága folytán iuthattak a lányok mérget ?

Iskolai tanév megnyitása főiskolában.

A debreczeni ev. ref. főiskolában ma nyitották meg az iskolai tanévet. Reggel 9 órakor a főiskola ifjusága a tanári karral az élén a nagytemplomba gyűlt egybe, ahol már ott voltak Kiss Áron püspök, Simonffy Imre a collegium gondnoka, Oláh Károly tanácsnok a város képviselőjében, Biber József egyházmegyei tanácsbíró, Márk Endre collegiumi főügyész, Csath Zsigmond posta és távirtda felügyelő, Gácsér József siket-néma intézeti igazgató és a közönség kö-réből számosan. A templomban Csiky La-jos tartott szép beszédet. Az istenítisztelet befejezése után a főiskola kistermében gyűltek egybe, hol Erdős József akadémiai igazgató meleg szavakkal üdvözölte Kiss Áron püspököt, Simonffy Imrét és Oláh Károlyt. Az üdvözöltek szívélyes szavakban mondtak köszönetet és sikeres munkát ki-vántak. A díszterembe vonultak ezután, hol Erdős József nagyszabású székfoglaló be-szédet mondott és a tanévet megnyitottnak jelentette ki.

300 tanulóknak nincs helye az iskolában.

A beiratások véget értek és a tanügyi vezetőség szomorú tapasztalatokra jutott. Az ev. ref. elemi iskolák, habár a város az idén négy új elemi iskolát építtetett, any-

nyira zsufolva vannak, hogy több mint 300 tanköteles gyermeket nem tudtak elhelyezni. Ezen a bajon most úgy akarnak segíteni, hogy Kiss Albert iskolaszéki elnök és Oláh Károly kulturatanácsnok a holnapi nap folya-mán sorra járják az összes iskolákat és gondoskodni fognak hogy a 300 tanuló va-lamiképpen szétszótva elhelyeztessék.

Kossuth-lakoma.

A debreczeni függetlenségi kör, mint már jeleztük is, f. hó 19-én, Szombaton este, Törő Imre vendéglőjében Kossuth la-komát rendez. — Tisztelettel kéri az elnök-ség a kör és párt tagjait, hogy e lakomán minél számosabban jelenjenek meg. Külön meghívót nem fog kibocsátani a kör elnök-sége. A résztvenni szándékozók tekintsék a hírlapi közleményt meghívónak s e hó 16. esti 6 óráig írják fel neveiket a kör helyi-segeiben kitett íven. Egy teríték ára 2 kor. 60 fillér.

A Sándor-bakák itthon.

Már hazaérkeztek a lippai nagy hadgyakorlatról a mi derék 39-es, Sándor bakáink. A napégette arcú fiúk harsogó zeneszóval vonultak a vasuti állomástól a „Pavillon” vagyis igazibb „Kossuth Lajos kaszárnyába.” De nem volt meg a szokott nótáskedvők. Ólom-sulyként nehezedik keblére a sok de-rék magyar fiúnak az osztrák generá-lisok gonosz rendelete, a mely tul a rendes időn is a kaszárnya rabvilágá-ban tartja vissza az öreg katonákat. Ne csüggedjetek fiúk! Megszabadit a Magyarok Istene ! !

A legöregebb magyar katolikus lelkész halála.

Egerből jelentik, hogy ott e hónap 6-án meghalt a nagy katolikus lelkészi kar nes-ztora : Cseleji és nagybessenyoí Ferentzy Imre szentpeterről nevezett egervári prépost, főszekesegyházi olvasó kanonok, aranymisé-s áldozópap. Kilenczvennyolcz éves korában hunyt el rövid szenvedés után. Ma helyezték örök nyugalomra az egri főszekesegyház sírboltjába.

A katonák bentartása.

A közös hadügyminiszter most adta ki pótló rendeletet a három éves katonák további szolgálatra való kényszerítése tár-gyában. Ez a rendelet elsősorban az önkéntesek és bosnyák-hercegovinai újonczok iránt intézkedik. Aztán kimondja, hogy okt. 5-kére behívandók az osztrák póttartaléko-sok nyolczheti szolgálatra. Végül pedig tar-talmazza ez a rendelet azokat a „kedvez-ményeket”, melyek a további szolgálatra visszatartott katonáknak megadandók. Esze-rint azt az időt, amit október 1-én tul töltenek szolgálatban, fegyvergyakorlatnak számítják be. Még pedig a 6 heti továbbiszolgálatot az első fegyvergyakorlatnak, ezen felüli szolgálatot pedig a második és harmadik fegyvergyakorlatnak számítják be. A rendeletről felhivata-losan azt írják, hogy messzemenő kedvez-ményeket tartalmaz. — Nos, a tényleg megadott kedvezményeket az 1888. XVII. t.-cz. írja elő. — Törvényes joguk van rá a bentartott katonáknak Ne mondják hát arra, ami jog, hogy kedvezmény.

Dr. Boldisár Kálmán

Rákóczi- és a kuruczokról írott könyve lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Kapható lapunk összes kihordóinál, a tözs-dékben és könyvkereskedésekben.

A Kossuth dalkör estélya.

A Kossuth dalkör szeptember hó 20-án Kőkert Gusztáv karnagy vezetése és Jónás Lajos karnagy vezetése és Jónás Lajos zenekarának közreműködése mellett a „Bika” szálloda disztermében zártkörű dalestélyt rendez. Belepti-díj személyenként 2 korona. Családjegy 3 személyre 4 kor. Kezdeté este 8 és fél órakor. Jegyek előre válthatók: Benyáts Emil ur Piacz-utczai, Medgyaszai Sándor ur Degenfeld téri és Szifft Aladár ur Piacz-utczai üzletében. Műsor: 1. Nyitány, Rákocsy kesergője: Jónás Lajos és zenekara által. 2. „Zord lakomnak” népdal egyveleg „Meder Mihálytól, előadja a dalkör. 3. „Szivemből téptem ezt a dalt,” Makraitól zenekar kíséretével éneklő Grád Dezső működő tag ur. 4. „Völgyi Rózsa”, férfi négyes Kuncertől, előadják Makai Sándor, Ungvári Imre, Boros Ferencz és Grád Dezső működő tag urak. 5. „Bard”, Silchertől, előadja a dalkör. 6. „Csillagos az éjjel.” Eredeti magyar dalok, Hoppe Rezsőtől. Előadja a dalkör. A műsor többi számát Jónás Lajos zenekara láthatja el hajnali 3 óráig.

Polgári kerékpár egyesület.

Beküldetett: Értesítjük az egyesület tagjait, hogy a debreczeni Torna Kerékpáros Egyesület meghívta egyesületünket f. é. október 4. tartandó torna-kerékpáros versenyére; kérjük tagjainkat, a menyiben résztvenni szándékuk volna, felvilágosítással szolgál Fridvalszky titkár. Az elnökség.

Felhívás.

A ref. collegium kapusánál tegnap egy talyigás egy nagy veres ládat helyezett el, a melyet a talyigás a vasutnál egy deák adott át neki azon utasítással, vinné azt el Bethlen-utca 5. sz. alá, de az ott kézbesíthető nem volt. A jogos tulajdonos forduljon a láda átvétele iránt a főiskola kapusához.

Egy kis leányka halála.

A debreczeni református főiskola érdekes és tudós tanárát, Petzkó Ernő drt és családját súlyos csapás érte. Résztétel olvasuk az alábbi gyászlapról Irénke leányuknak elhunytát. A halálesetről a gyászlevél ezeket írja:

Dr. Petzkó Ernő és neje Vargha Irén mint szülők, Adrienne és Elemér gyermekeikkel, özv. Vargha Ferenczné mint nagyanya és Dr. Vargha Elemér mint nagybátyja az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvél tudatják Petzkó Irénkének élete 11 ik hónapjában, rövid szenvedés után váratlanul bekövetkezett elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 8-ik napján, kedden délután 3 órakor a Szent-Anna-utczai 13-ik számú házban tartandó rövid ima után a Czegléd utczai ev. ref. sirkertben levő családi sírboltba fognak örök nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1903. szeptember 7. Aldás és béke a korán elhunyt poraira.

A debreczeni izr. iskolaszék

ezennel felhívja mindazon t. szülőket és gyámokat, kiknek 12—15 éves leány ismétlő iskola köteles gyermekeik vannak, hogy azokat a Simonffy-utczai iskolahelyiségben Lippe József ismétlő iskolai tanító urnál naponként 11—12 ig beiratták. A debr. izr. iskolaszék.

Stone Alex bankirodáját

Széchenyi-u. 19 sz. alá (bejárat Simonffy-u. 20.) helyezte át. **Törlesztés** és mindenféle kölcsönöket legelőnyösebben eszközöl

Kilenczvenéves honvéd kalandjai.

Vitézlő Szalay György uram Isten segítségével már a kilenczvenedik évét töltötte be az idén s mint nyugdíjas 48-as honvéd Felsőnemeskeresztúron lakozik. Augusztus 31-én fölkerelkedett Keresztúrról s onnan f. hó 2-án a 90 esztendő öreg gyalog érkezett meg Szombathelyre. Azért jött pedig ide, mert a honvédigazolványát elveszítette s annak pótlását kérte a vas megyei honvédegyesületnél.

Elbeszélte egyuttal, hogy ő ifju korában kukta volt a sümegi francziskánus barátok kolostorában, de csakhamar megunta ott a kontemplatív magányt. 1841-ben fölcsapott közvitéznek a Radetzky huszárok hírneves regimentjébe. Ott az ezrednél is folyton-folyvást szakácskodott s már álló 7 esztendőt szolgált, mikor 1848-ban a Carlo Alberto szárd király ellen viselt háboruba vonult az ezredével.

Ő felsége, mostani apostoli királyunk, akkor még mint Ferencz József főherceg, Radetzky tábornagy törzskaránál tartózkodott. Azon a napon, amikor megérkezett a távirat, hogy V. Ferdinand király lemondott a trónról s Ferencz József főherceg császárrá és királyllyá proklamáltatott, éppen Szalay György katonai szakács főzte a tábornok ebédjét s a felség éppen az ő főztét ette, mikor a táviratot neki kézbesítették.

Az új király a szakácsnak hét darab Márvás huszast ajándékozott s azután rögtön távozott a hadseregtől. Sokszor föl akart ő menni a királyhoz Bécsnek büszke városába, hanem hát hiányzott hozzá az utiköltség.

A 48-as idők folyamán Szalayt századával együtt Keszthelyre vezényelték remonták átvétele végett. — A század azonban tisztostül együtt atszökött a magyarokhoz s az öreg Szalay ezen a módon került a honvéd sereg soraiba. Résztvett azután a szabadságharc számos ütközetében s elvégre Világosnál letette ő is a fegyvert. Amikor azután újra 10 esztendőre besorozták megint a huszársághoz.

Szolgált tehát 1841-től 1848-ig, azaz 7 éven át a császáriaknál, egy éven át a honvédeknel, azután ismét 10 éven át az osztrákoknál s így összesen a jó öreg honvéd teljes 18 esztendőt töltött fegyver alatt!

Rigó Jancsi levele.

A világhírre vergődött kaposi cigány-nak jól megy a dolga. Uri sorsa van s a hercegnője még mindig szereti. Kuriozumképpen közöljük levelet, melyet Tóki komájának, a kaposvári pikulásnak írt. A levél az eredeti helyesírással így szól:

Kedves szeretet Komám és koma aszszony az kedves leveleteket megkaptam a mej igen jól eset olvasnom és épen nem voltam ide haza mikor az levél megérkezett és így az Kedves jó feleségem kapta meg, mert kedves komám nekem it az fürdön egyéb dolgom nincs mind hogy minden reggel 7 órakor felkelek és 8 órakor van az regeli és akor kedves komám már az lovam fel van nyergelve 9 órakor már az lovamra ülök és lovagolok egész 11 órájig és azután megyek az tengerben fürödni épen az Hotel ahol lakunk az tenger partján van ha meglátnál Kedves komám hogy hogy nézek ki csodálkoznál rajtam Kedves jó komám ezt a

jó kinézést és az jó egészséget mind az én Kedves jó Hercegnémnek köszönhetem mert az én rám úgy vigyáz mind ha gyermeke lenék neki hidel édes komám hogy en nem birom azt levélben megírni hogy ez a nagy nő a ki a világ szépsége és még hozzá roppant gazdag és engemet ez a nő hogy szeret embernek még saját fogalmában sincs aki azt nem látja Kedves komám csak azért irom meg ezeket mert viszsza gondolok az multra hogy mennyit kiköltöt nekem álani . . . (itt egy rész közölhetetlen) . . . hidel Kedves komám mikor ezek nekem eszemben jutnak hát borzadok tőle hogy az a család én velem mit el nem követet különben nem is érdekes hogy még az levelemben foglalom őket no most már kedves komám és komaaszony hála isten egészséges vagyok amejt nektek is kívánok tiszta szivemből Kedves jó komám azzal is tudatlak hogy nem voltam a fürdön csak 8 napig Londonban voltam egy igen előkelő Barátom házához meg hivál 2 szuarét adott az házánál és nagy meglepetesben részesültem mert cigány banda muzsikált nála és igen jól hegedülnek de én is megleptem őket mikor bemutattam magam hogy ki vagyok csak látot volna kedves Komám hogy csodálkoztak azok a komák nem hitték el hogy én vagyok az a híres Rigó még nem hegedültem nekik akor elhiték hogy én vagyok és az Jorki herceg az angol Trónörökös is otvölt az szuarében és majd meg szakat az nevetésben anynyira nevetet mikor én bemutattam magam mert nem hitek el hogy én vagyok no most már Kedves komám értem a leveledből hogy igen rossz sipot van Kedves komám mihanes Párisban visszaérkezem azonnal küldög neket 50 forintot többet nem külfethetek mert igen sokat veztetem az Löversenyen többet mind 60 ezer frankot no most már isten veletek csokolak benneteket Hü komát Jancsi tiszteletit küldi az Kedves feleségem.

Közgazdaság.

Németországi sertések Ausztriában.

Páratlanul álló s szenzáció számba menő gazdasági eseményről ad hirt Békéssy Sándor, a kereskedelmi miniszter müncheni szaktudósítója. E szerint Németország, amely még nemrégny nyomasztó husinségnek volt a színhelye, most már sertéseket exportál Ausztriába. Azonban nem abból az okból, amivel a németországi gazdák szoktak kérkedni: hogy tudniillik ők a belső szükségletre elegendő állatot tudnának termelni: nem: a németországi sertés kivitelnek egészen más természetű két oka is van. Az első az, hogy az ipari hanyatlás miatt a német birodalom vevőképesége érzékeny csökkenést szenvedett, a másik ok az, hogy a sertésvész miatt Magyarország nem tud elegendő sertést exportálni Ausztriába, az ebből sarjadó üzleti konjunkturát pedig a bajor kereskedők kihasználják. Egyébképpen hadd beszéljen dr. Békéssy érdekes jelentése:

Vámpolitikai tekintetéből is, de különösen mezőgazdasági termelésünk szempontjából kiváló jelentőség tulajdonítható annak a körülménynek, hogy amíg sertésbevitelünk Németországba csaknem teljesen megszűnt, addig Németország sertés kivitele Ausztriába fokozatosan emelkedik. A mult esztendőben

még képesek voltunk 80.000 levágott sertést Németországban elhelyezni, de ebben az évben, ha csak a viszonyok gyökeresen és gyorsan meg nem változnak, a monarchia kivitele ez áruban alig fogja a 4000 drbot meghaladni. Ezzel szemben Németország ez év első öt hónapjában má: 3000-nél több sertést és malacot szállított Ausztriába. E mennyiség annál is inkább figyelmet érdemel, mert Németországnak a monarchia területére, eltekintve a határszéli forgalomtól, számbavehető sertésbevitel nem volt és az a körülmény, hogy a bajor kereskedők észak-németországi sertéseket különösen Voralbergbe és Tirolba rendszeresen szállítanak, ujdonság számba megy. Ha a viszonyok e sajátságos alakulásának okait keressük, arra a meggyőződésre jutunk, hogy a mezőgazdasági viszonyok gyors megváltozásán kívül az általános s már évek óta tartó gazdasági pangás is hozzájárult ahhoz, hogy a német birodalom, mely még rövid idővel ezelőtt a húsert való küzdelemnek volt színtere, ma felesleg felett rendelkezik és par excellence mezőgazdasági produktumokat kezd a monarchia területére exportálni. Eltekintve ugyanis attól, hogy a német mezőgazdaság igen gyorsan pótolni volt képes azt a sertéshiányt, mely még egy évvel ezelőtt a sajtónak állandó rovatát képezte, a viszonyok ily alakulását elősegített az is, hogy Németországban a huszfogyasztás nagy mértékben csökkent. A múlt évben Münchenben egymagában 20.000 sertéssel vágtak le kevesebbet, mint a megelőző évben, ezzel szemben a levágott lovak és kutyák száma szaporodott.

Szóval az alsóbb néposztály a jobbminőségű húsból kevesebbet fogyaszt, mint-hogy erre helyzete kényszeríti. Mindezekhez természetesen jelentős mértékben és talán első sorban az is hozzájárult, hogy a monarchia területén nagy sertéshiány van, melynek pótlása mezőgazdaságunk egyik kiváló feladatát kell, hogy képezze.

CSARNOK.

A ködmönös honvédekről.

(A csongrádi 33-ik zászlóalj vitézei)

Irta: **Ifjabb Móríc Pál.**

Az 1849-ik esztendő elején vívott windschachtli csata végzetes kimenetelű volt a csongrádi zászlóalj ködmönös honvédeire. Ekkor a bányavárosok között hurezolta seregét Görgey.

Windschacht vagyis magyarosan Szélakna, ama híres bányavárosnak, Selmeczbányának mintegy elővárosát képezi. A csongrádi zászlóalj több más honvédesapattal itt lógerezett a főszeregnek biztosítására.

Hatalmas, erdős hegyek köröskörül. A hó beborította itt az erdők, a hegyek ösvényeit, melyeken a vad is elkényszeredve tévelygett, leselkedve ki a falvak felé. honnét a zsákmányt reménylette; de a sürgőforgó emberek zaja visszariasztotta a vadat. Lent a völgyben, hatalmas termésköböl épült magtárban s az emellett álló két deszkahodályban lógerezett a csongrádi zászlóalj. Örvendeztek szegények, hogy a férgektől ellepett ködmönt itt, habár rövid időre lehetett és sűtkérezhettek egy kicsit ama kályhák szerény melegénél, miket a magtárba s a két hodályba állítottak a parancsnokok. A parazsok között még a krumpli is illatosra megpirult. És boldog volt az a baka, aki portyázás közben a tót embernek rejtett krumplivermét kiszimatolta és a háznépnek nagy szivszomoruságára megrakhatta krum-

plival öblös baka tarisznyáját. Ha talán kicsit fagyos is volt a krumpli, az sem volt olyan nagy baj a vasétkü fiatal gyomornak, amely megszokta volt itt jártában-keltében azt a poshadt káposztát is, melyből ha kanalozott a honvéd, úgy megnyult egy-egy kanál káposzta, mintha savanyu csirizből formált pánlika lett volna. Biz alig akart az a tálból ki szakadni.

Azonban még azt a szegény tót krumplit sem igen sütögethették háboríthatatlanul. Gondoskodott rioga tásról az osztrák, melynek rajtaütő csapatai két ízben is rátörtek a windschachtli honvéd lögerre.

Az első támadásuk eredménytelen volt. Pedig pénteki napon támadtak a ködmönös honvédekre az osztrákok. Ekkor véres fejvel verték vissza a feckefarku kabatos vitézeket.

De nem így a második támadás alkalmával. Ez a következő vasárnap este sujtott le a honvédekre. A hó a fagyos hidegben ropogott a bakancstalp alatt. Zuzmára fűrtözte be a fenyük tüleveles koronáját. Az őrtálló ködmönös honvédek, zekék megdermedt a kohas puskán. Arcukat kékre csipte a hideg, melynek ereje nőttön nőtt. Amint az a hegyek közötti szomorú nap is mindinkább veszítette fényét, mignem leült valamelyik zord, havas hegyhat mögött Csodálatos, titokzatos zúgás támadt az erdőben. Oly idő volt, mikor még a vad is vaczkot keres magának. . . . A hodályban, magtárban beállított kályhák körül összebujt a honvéd, örülve, hogy fedél alatt lehet. Nemely öregje talán már belekezdett a mesebe is, milyenek ezerszámra támadnak tábortüzek körül. Különösen ha még a tábortüzek körül is kotyog némi pálinka.

Melegedtek, pirultak már az arcok. Mily öröm is így fedél alatt.

. . . Ámde éles puskadörrenés morduult bele az erdők, a havas hegyek nyomasztó, nehéz csöndjébe. Majd utána mind több, mind több fegyvernek pattogó, durrogó pufogása.

Dobjába ütött a dobos. Azonban durván, darabosan recsegett a kürt is. Ez nem sokáig, mert az ily hidegben az érez véresre sebzi a kürtös szájat. Kiáltások hallatszottak:

— Fegyverbe! Fegyverbe!

A hegyek tetején, az erdőből villogott, ropogott jobbról-balról a puskatűz. Majd mely bikahangok bugásával bömbölt az ágyú is. Még mértföldök messzeségében is morajlott haragos viszhangja.

Ez ilyen vasárnapi este volt. A honvédesapattal fegyverrel kezökben húzódtak fel az adott parancs szerint az erdős hegyekre, hogy oltalmazzák a helyet, melyet őrizetökre bízta.

Elvonult s kömegtárból, a két barátságos hodályból a 33-ik zászlóalj is. Ott csupán 16-20 ködmönös honvéd maradt a tót vissza, amint erre az öreg Konec Antal, az akkor még nem is pelyhes állu diák-honvéd emlékezni vél, ámbar megengedi, hogy össze-vissza lehetnek talán egy szakasznyi erővel is. De sötét volt már. A hegyek között hamar eresztí szárnyait az éjszaka. És egy hadnagy volt e hátramaratott kis csapat parancsnokolója. Ama bizonyos kitűnő nevű Jelencsik Vincze hadnagy, aki disze volt a mai fentálló honvédségünknek is, alig pár éve mint alábornagy lépett nyugalmába.

E windschachtli rajtaütés balul ütött ki a magyarságra. Szószertint szétriasztották a magyar lögert az osztrákok. A 33-ik zászlóaljnak egyik legvégzetesebb napja volt ez. A zászlóalj egyrészt elfogták az osztrákok, másrésze ott pusztult a hóborította hegyoldalon, a zöm azonban elmenekült. De ezen

kudarcz a branyiszkói hősies fegyvertettökig folt is volt a zászlójokon.

A Jelencsik hadnagy maroknyi kis honvéd csapata egész hajnali virradásig kitartott a kömegtárnál. Csillagos volt az éjszaka. E hadi ténynek a fontosságát persze az akkori 16 éves gyerek diák-honvéd megítélni nem tudta, de nem is mérlegelte. Ők csak lövöldöztek folyton-folyvást, amint azt a fiatal hadnagyok, Jelencsik hadnagy ur parancsolta. Kohás volt a puskájuk még itten. És a esetepaténak a vége felé annyira felmelegedett ezen egyszerű fegyverek csöve, hogy már alig voltak képesek tölteni. . . . Mert különös fegyver volt ez a kovácsfegyver. Serpenyőjében, mint lidérczlang, elébb úgy fellángolt a puskapor, csak azután reá dördült a fegyver, ha ugyan beült a puska. Legalább ez a lobbanás a sötétben célpontul szolgált az ellenségnek.

No de most nem is volt a magtár körül valami nagy homály. Mert a támadó osztrákokat úgy látszik megtévesztette ezen kis csapatnak a kitartó makacssága, mely a kömegtárt szállotta meg. A makacs védelemből valószínűleg azt következtette a támadó osztrák, hogy a nagy magtárnál valami erősebb csapat rejtőzik azért a röppentyüket egyre másra eregette oda. Az éji harcához volt tehát elég világosság. Azonban a támadást nem reszkírozták meg, csak messziről lövöldözött a nagyszámu császári gyalogság a rejtőzködő honvédekre.

Jelencsik hadnagy hajnal felé szüntette be kis csapatával a tüzelést, mikor már derengeni kezdett a tejszínű téli hajnal. Ekkor parancsolta:

Fiúk! Most utánam! Nehogy itt szorítson az ellenség!

És Jelencsik hadnagy, aki e vidéken jártas volt, a szomorúemlékezetű Windschacht alól, erdei ösvényeken át, szerencsésen a főcsapathoz vezette néhány ködmönös katonáját, akik közül egy sem sérült meg, egy sem hiányzott, bárha egész éjszaka szemben állottak volt a nagyerejű osztrakkal.

Máskülönbben Konec Antal es azon honvédtársait, akik, a Jelencsik hadnagy parancsolása alatt, egész éjszaka oly makacsul kitartottak a nagy kömegtár védelmezésében a tulnyomó osztrák erő ellen, éppen a szomorú és végzetes windschachtli csata után léptették elő tizedesi rangra. Miből nyilvánvaló, hogy a sereg vezetői mérlegelték e fegyvertényt, melynek az egykori sűldő diák-honvéd még ma ősz fejével sem tulajdonít valami nagyobb jelentőséget.

(Folyt. köv.)

1059 - 1903. vksz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak Sp. I. 65/7-1903. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Tóth János debreczeni lakos részére Szabó István debreczeni lakostól 164 kor. 50 fil. tőke, ennek 1903. évi január hó 25-ik napjától számítandó 5 % kamatai és eddig összesen 121 kor. 64 fil. perköltség erejéig 1903. évi július hó 1-én biróilag lefoglalt és 1414 koronára becsült házbitorok, deszkaanyagok, vésőgép, gyalupadok és egyéb ingóságok **1903. évi szeptember hó 10-én délelőtt 1/2 10 órakor** kezdetét vevendő és alperes lakásán Péterfia utcán 64 sz. háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, — a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903. aug. hó 23.

Török Péter bir. kiküldött.

000-000-00-00000000
 Elsőrendű
NŐI DIVATTEREM
Női ruhák
 és
Costumoket
 a legújabb modellek után gyorsan
 és pontosan készít
Bosznay J. és Társa
 czég
Kossuth-utca.
 Gyászruhák 6 óra alatt.
 00000000-000-00000000

1174—1903 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 2095/2—1903. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint M. Herczka és társa részére Friedmann Ignác debreczeni lakostól 16. kor. 70 fl. tőke, ennek 1903. évi május 1-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 18 k. 69 f. perköltség erejéig 1903 évi július hó 1-én biróilag felülfoglalt és 1240 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1903 évi szeptember hó 29-én d. e. 11 órakor** kezdetét veendő és József kir. herceg-u. 6. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizet s mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903. aug. hó 28.

Oláh Géza bir. kiküldött.

6. sz.

Hirdetmény.

A püspökladányi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1903. évi szeptember hó 1-én 3000 sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhirrre teszi, hogy Püspökladány községre vonatkozólag az 1886. XXIX. 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. tcz. értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a nevezett községben a helyszini eljárás és pedig az 1891. XVI. tcz. 9. §-a értelmében első sorban az azonosítás 1903. évi október hó 15-én és ennek befejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. XXIX. tcz. 15—18. §-ai és az 1889. XXXVIII. tcz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezuton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Müller János

betétszerkesztő.

Kádoss Andor

kir. albiró.

Makkoltatásra**Hevesmegye Leleszközség határában 860 kat. holdnyi terület**— holdanként 4—5 hektoliterre becsült — **kiadó.**

Bővebb felvilágosítással szolgál

Grosz Jónás, Bekölcze (u. p. Egercsehi.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

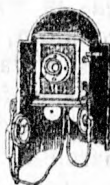
Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

A Bosznay-féle nyaraló a sétakertben eladó. Értekezhetni ugyanott vagy a Kossuth-u. divatüzletben.

Hajdunánás legnagyobb forgalmu helyén, Garay-u. 183. egy kemenczével stb. ellátott péküzletnek való lakás több évre hasznosbérbe kiadó. Értekezhetni özv. Timári Miklósnéval Hajdunánáson.

Villamos házi csengők és telefonok készítését tartós és gyors kivitelben készít **Földvári L.** debreczeni első elektro mechanikus. Kossuth u. 1 sz. az udvarban. Javításoknál **félévi**, új berendezéseknél **másfélévi** díjtalan rendbentartás illetve jótállás biztosított. Vidékresoron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek és felszerelések raktára. Telefonszám 168.

Egy 3—4 középiskolát végzett jóírásu gyakornok ke-restetik. Czím a kiadóhivatalban.

Gróf Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós

Erzsébet szőlő telepének**elárusító helyisége****DEBRECZENBEN**

Simonffy-utczai 1-só számú városi bérház
 3 ik sz. bolthelyiségében

MEGNYILT

s naponként

friss csemege szőlő

olcsón kapható.

Kiadó üzlethelyiség.

Érmihályfalván a piacz legjobb helyén, egy igen szép üzlethelyiség — rőfös ésrővidárunknak való berendezéssel, jutányos hasznosbér mellett kiadó.

Értekezhetni: **Lévay Vinczéval** Érmihályfalván.

Szép, érett

Bocskay kerti SZŐLŐ**kilónként 14 krajczárért**

kapható

Hunyady (Kisvárad) utca 3. sz. alatt.